

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **P.G., a.s.**, B., M.X. (pôvodne obchodné meno P.C., a.s., B., M.X.), IČO: X., zastúpeného advokátkou JUDr. V.H., K.X., B., proti žalovanému: **B., a.s.**, B., Č.X., IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. M.J., AK P., s.r.o., D.X., B., **o zaplatenie 284 162 758,80,-- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 29 Cb 68/03, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3.apríla 2006, č.k. 2 Cob 233/05-507, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 3.apríla 2006, č.k. 2 Cob 233/05-507 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I rozsudkom zo 14.januára 2006, č.k. 29 Cb 68/03-387 vyhovel žalobe a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 284 162 758,80,-- Sk s úrokom z omeškania 15% zo sumy 72 037 810,70,-- Sk od 30.januára 2001 do zaplatenia, zo sumy 57 171 829,10,-- Sk od 25.januára 2002 do zaplatenia, zo sumy 79 441 314,90,-- Sk

od 23.januára 2003 do zaplataenia, zo sumy 51 085 195,10,-- Sk od 22.januára 2004 do zaplataenia, zo sumy 583 963,60,-- Sk od 17.októbra 2002, zo sumy 1 401 669,-- Sk od 17.októbra 2002 do zaplataenia, zo sumy 51 909 042,10,-- Sk od 19.novembra 2003 do zaplataenia, zo sumy 11 428 143,85,-- Sk od 21.novembra 2002 do zaplataenia, zo sumy 5 539 170,-- Sk od 17.decembra 2002 do zaplataenia, zo sumy 10 776 630,-- Sk od 22.januára 2003 do zaplataenia a nahradiť trovy konania spolu 7 092 190,-- Sk.

Rozhodol tak s odôvodnením, že súd sa predovšetkým zaoberal otázkou právneho nástupníctva žalovaného k právam a povinnostiam zo ZoTE a teda pasívnou legitímáciou a otázkou platnosti ZoTE, či ide o určitý, zrozumiteľný právny úkon, neodporujúci zákonu a dobrým mravom. Ďalej sa zaoberal platnosťou výpovede žalovaného v zmysle § 582 Občianskeho zákonníka. Právne nástupníctvo žalovaného k právam a záväzkom zo ZoTE v zmysle § 15 ods. 1 zák. č. 92/1991 Zb. súd posúdil tak, že žalovaný nadobudol vlastnícke právo k privatizovanému majetku, ktorým boli zariadenia zariadenia bývalého ZEZ slúžiace na výrobu, výkup a rozvod tepla v B. Len prostredníctvom týchto teplárenských zariadení môže žalovaný odoberať teplo od žalobcu. Ďalej súd dospel k záveru, že medzi účastníkmi bola uzavretá platná kúpna zmluva podľa § 409 Obchod.zák. Neprisvedčil obrane žalovaného, že v tom čase jediným zmluvným typom upravujúcim dodávku a odber tepla bola písomná zmluva o dodávke tepla podľa § 32 zák.č. 70/1998 Z.z. o energetike a ZoTE neobsahuje podstatné náležitosti tohto zmluvného typu, preto je neplatná. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalovaný odoberá teplo od žalobcu nie ako priamy odberateľ. Žalovaný odobraté teplo sám dodáva priamym odberateľom. Z toho dôvodu nie je možné posudzovať ZoTE ako zmluvu o dodávke tepla podľa § 32 zák.č. 70/1998 Z.z. Súd sa nestotožnil ani s ďalšou obranou žalovaného, že ZoTE je len rámcovou zmluvou, ktorá bez uzavretia ročných zmlúv, v ktorých by boli bližšie upravené podmienky dodávky tepla, spôsobuje stav neurčitosti a teda je neplatná. Je toho názoru, že samotné označenie zmluvy ako rámcovej ešte nestanovuje jej rámcovosť v tom zmysle, že nie je možné na jej základe realizovať práva a povinnosti v nej obsiahnuté, ak tieto sú dostatočne určité a zrozumiteľné. Práva a povinnosti vyplývajúce zo ZoTE sú dostatočne určité a zrozumiteľné pre obe zmluvné strany. ZoTE obsahuje podstatné náležitosti vyžadované právnou úpravou kúpnej zmluvy podľa Obchodného zákonníka. Tvrdenie žalovaného, že medzi účastníkmi vznikla konkludentným spôsobom zmluva o dodávke a odbere tepla, je zavádzajúce a v konaní táto skutočnosť nebola žalovaným preukázaná. Súd naopak zistil, že neexistuje iný právny titul ako ZoTE, na základe ktorého by sa mohli dodávky tepla vykonávať. Ďalej sa súd nestotožnil s názorom žalovaného, že ZoTE je možné vypovedať podľa § 582 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Na základe

vykonaného dokazovania súd ustálil, že účastníci uzavreli predmetnú zmluvu na dobu určitú, a preto je výpoveď žalovaného neplatná.

Pokiaľ ide o námietku žalovaného, že čl.5 ZoTE je neplatný pre jeho rozpor s dobrými mravmi a so zákonom, súd prvého stupňa ani tejto námietke nevyhovel. Uviedol, že sankcia typu poplatok za neodber dohodnutého množstva tepla je bežne uplatňovaný princíp v sieťových odvetviach, akými sú obchod s elektrinou, plynom a teplom. V týchto odvetviach funguje princíp dodávky a spotreby v reálnom čase, a pretože žalobca nie je v každom prípade schopný odobrať dohodnuté množstvo, resp. nie je ani povinný ho odobrať, tak sa z tejto povinnosti vykúpi zaplatením určitej sankcie, ktorá môže byť rôzne formálne označená. Súd nepovažoval dohodu o poplatku za neodber za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi poukázal pritom na skutočnosť, že obom zmluvným stranám sú poskytované rovnaké výhody a nevýhody a žiadna strana sa bezdôvodne neobohacuje na úkor inej strany. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že dohoda o poplatku nie je ani v rozpore so zákonom, strany si v ZoTE dohodli určitú sankciu za neplnenie povinností žalovaného, ktorá nebola zákonne upravená ako napr. zmluvná pokuta, nebola však ani zákonom zakázaná. Napokon konštatoval, že ZoTE je potrebné podľa obsahu považovať za kúpnu zmluvu podľa § 409 Obchodného zákonníka, ktorá je platná a účinná. Všetky jej ustanovenia najmä pokiaľ ide o čl. 4 a čl. 5, sú určité, dovolené a nie sú v rozpore s dobrými mravmi a ich realizácia so zásadami poctivého obchodného styku. Sankcia typu poplatok je prirodzený prvok v sieťových odvetviach a slúži na paušálne krytie fixných nákladov a ušlého zisku. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa žalobe vyhovel.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, vec prejednal a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nie je vecne správne, preto ho rozsudkom z 3.apríla 2006, č.k.2 Cob 233/05-507 zmenil tak, že žalobu zamietol.

O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 3 020 362,87,-- Sk náhrady trov odvolacieho konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že pokiaľ ide o otázku právneho nástupníctva na strane žalovaného, v tomto smere sa odvolací súd stotožnil s právnym posúdením súdom prvého stupňa, ktorý vychádzal z privatizačného projektu č. 2263 podniku ZEZ najmä jeho bodu D 2 v spojení s výpisom z listu vlastníctva č. X., vydaného Katastrom nehnuteľností pre katastrálne územie N. a geometrickým plánom predloženým žalobcom, ako aj zakladateľskej listiny žalovaného z 15.októbra 2001 a dodatku č. 1 k zápisnici o odovzdaní a prevzatí veci, zahrnutých do privatizovaného majetku podniku ZEZ, spísanej 15.októbra 2001. Odvolací

súd sa nestotožnil s právnym posúdením ZoTE, uzavretej 10.novembra 1999 medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného, predmetom ktorej bola dodávka tepla. Je toho názoru, že dodávka tepla je predmetom právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 32 zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike. Dodávateľom tepla v zmysle § 31 písm. a/ zákona č. 70/1998 Z.z. sa rozumie držiteľ licencie na výrobu alebo rozvod tepla, ktorý dodáva teplo podľa uzavretej zmluvy o dodávke tepla priamemu odberateľovi. Priamym odberateľom tepla podľa písm. b/ uvedeného ustanovenia zákona č. 70/1998 Z.z. sa rozumie fyzická alebo právnická osoba, ktorá odoberá teplo na základe zmluvy o dodávke tepla a ktorá rozpočítava teplo konečným spotrebiteľom. V zmysle písm. c/ uvedeného ustanovenia konečným spotrebiteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej priamy odberateľ tepla rozpočítava dodané teplo. Z vykonaného dokazovania a v zmysle úpravy obsiahnutej v zákone o energetike odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný v danom prípade bol vo vzťahu k žalobcovi ako dodávateľ tepla v postavení priameho odberateľa tepla. Na tieto dodávky tepla sa vzťahuje ust. § 32 zákona č. 70/1998 Z.z., ktoré v odseku 2 stanovuje písomnú formu zmluvy o dodávke tepla a jej podstatné náležitosti. Predmetná zmluva uzavretá medzi žalobcom a právnym predchodcom žalovaného 10.novembra 1999 v rozpore s týmto ustanovením neobsahuje zákonom stanovené náležitosti, a preto podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o dodávke tepla. Predmetná zmluva obsahuje náležitosti kúpnej zmluvy, ale tým sa obchádza účel zákona o energetike, vyplývajúci z ustanovenia §§ 1 a 2 zákona. Z toho dôvodu je neplatná podľa § 39 Obč. zák. aj v prípade jej posúdenia ako kúpnej zmluvy podľa § 409 a nasl. Obchod. zák. Je nesporné, že žalobca poskytol žalovanému plnenie - dodávky tepla a nakoľko medzi účastníkmi nebola uzavretá platná zmluva o dodávke tepla, vznikol žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný poskytol žalobcovi finančné plnenie, keď faktúry vystavené žalobcom za dodávku tepla čiastočne uhradil a vzhľadom na výšku neuhradeného zostatku oproti fakturovanej sume pri jednotlivých faktúrach, nemožno jednoznačne konštatovať, či aj na tieto sumy má žalobca nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobca nepreukázal, že výška bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným na základe dodaného tepla by prevyšovala finančné plnenie, ktoré už bolo žalovaným poskytnuté žalobcovi. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu podal dovolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V dovolaní uviedol, že právna kvalifikácia ZoTE je kľúčovou predbežnou otázkou. Preto pre konečné rozhodnutie je dôležité, či má ZoTE upravovať ustanovenie § 32 zákona č. 70/1998 Z.z., alebo ide o kúpnu

zmluvu podľa § 409 Obchod. zák. Odvolací súd sa zaoberal posudzovaním postavenia žalovaného ako priameho odberateľa a či tento pojmový znak v prípade ZoTE je naplnený. Z rozhodnutia odvolacieho súdu nie je jasné, či považuje určenie postavenia žalovaného ako priameho odberateľa za čisto právnu alebo skutkovú otázku. Dovolací súd má zato, že neboli rešpektované zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, čo je dôvodom na jeho zrušenie /§ 241 ods.2 písm.b/ O.s.p./. Žalobca podaním z 11.mája 2007 zhrnul argumentáciu uvedenú v dovolaní, a to právne posúdenie postavenia žalovaného ako tzv. priameho odberateľa v zmysle § 31 a 32 zákona č. 70/1998 Z.z., následne aj právnej kvalifikácie ZoTE ako osobitného zmluvného typu podľa § 32 zákona č. 70/1998 Z.z., alebo všeobecnej kúpnej zmluvy podľa § 409 Obchod. zák., posúdenia platnosti ZoTE s ohľadom na náležitosti povinne vyžadované pre príslušný z menovaných zmluvných typov v zmysle zákonnej právnej úpravy. Zmluvný typ uvedený v § 32 zákona č. 70/1998 Z.z. sa uzatvára medzi dodávateľom tepla a priamym odberateľom. Ďalej uviedol, že v konaní bolo správne ustálené, že žalobca má postavenie dodávateľa. Sporným však zostalo postavenie žalovaného.

Zákon č. 70/1998 Z.z. okrem iného upravuje práva a povinnosti odberateľov tepla, pričom odberateľom je každý subjekt, ktorý na základe zmluvy odoberá energiu, aj teplo. Nešpecifikuje na základe akej zmluvy. Zákon o energetike v § 31 písm.b/ definuje ďalší pojem priamy odberateľ tepla. Priamy odberateľ je tiež odberateľom, ktorý musí spĺňať určité špecifické pojmové znaky. V ustanovení § 32 zákona č. 70/1998 Z.z. zákon upravuje osobitný zmluvný typ - zmluvu o dodávke tepla priamemu odberateľovi. Priamym odberateľom bude ten odberateľ, ktorý spĺňa osobitné pojmové znaky, má zriadenú tepelnú prípojku, má odberné miesto s určeným meradlom a odberné teplo rozpočítava konečným spotrebiteľom. Dovolateľ má zato, že žalovaný neodoberá teplo od žalobcu na základe ZoTE prostredníctvom tepelnej prípojky, ale v časti tepelnej siete, ktorá je verejným rozvodom tepla. Preto žalovaný nie je priamym odberateľom tepla. Odberné miesto sa musí nachádzať na sekundárnej strane rozvodov tepla za odovzdávajúcou stanicou /OST/, na konci tepelnej prípojky priameho odberateľa. Ak teda žalovaný neodoberá teplo od žalobcu prostredníctvom zriadenej tepelnej prípojky, potom musí platiť, že žalovaný neodoberá teplo od žalobcu ako priamy odberateľ na základe § 32 zákona č. 70/1998 Z.z.. Žalovaný teda nie je priamym odberateľom, naopak postavenie priameho odberateľa má časť subjektov, ktorým žalovaný ďalej predáva teplo odobraté od žalobcu.

Rozpočítanie tepla vyjadruje špecifický vzťah medzi subjektom, ktorý teplo odoberá na základe zmluvy o dodávke tepla a konečným spotrebiteľom. Ide o rozúčtovanie jednotlivým konečným spotrebiteľom, ktorých odberné zariadenie sa nachádza za odberným

miestom priameho dodávateľa. Čo znamená, že priamy odberateľ spravuje bytový dom, v ktorom sa nachádzajú byty a nebytové priestory konečných spotrebiteľov. Správca domu je samostatný právny subjekt - podnikateľ, ktorý zabezpečuje správu domu, čo zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie plnení spojených s užívaním bytov a nebytových priestorov v dome. Správca vykonáva správu samostatne, vo vlastnom mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Z toho vyplýva, že právo spotrebovať dodané teplo vzniká subjektom - vlastníkom bytov a nebytových priestorov ako konečným spotrebiteľom. Správca je teda priamym odberateľom vo vzťahu k dodávateľovi a teplo dodané konečným spotrebiteľom týmto rozpočítava.

Dovolateľ uviedol, že výklad právnej normy, vykonaný odvolacím súdom a jeho následná aplikácia, je nesprávny.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žiadal dovolanie žalobcu zamietnuť. Poukázal na dôvody uvedené v jeho odvolaní. Nesúhlasil s názorom dovolateľa, že správcovia domov sú priamymi odberateľmi tepla, lebo nespĺňajú dva definičné znaky, a to uzavretie zmluvy o dodávke tepla a rozpočítanie tepla. Správcovia sú len zástupcovia vlastníkov bytov a zmluvu o dodávke tepla uzatvárajú v mene vlastníkov bytov, lebo s nimi majú uzavretú zmluvu o výkone správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) prejednal dovolanie a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné a rozsudkom zo 17.mája 2007, č.k. 6 Obdo 23/06-582 dovolanie žalobcu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému na účet zástupcu 1 037 397,32,-- Sk náhrady trov dovolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na skutočnosti, ktoré uviedol, správca poverený vlastníkmí bytov výkonom správy, nie je priamym odberateľom tepla. Priamym odberateľom tepla v predmetnej veci je žalovaný, pretože tento odoberá teplo od žalobcu - dodávateľa tepla, ďalej je vlastníkom odberného tepelného zariadenia, rozpočítava teplo konečnému odberateľovi a napokon žalobca nemá uzavreté zmluvy o dodávke tepla so správcami a správcom ani teplo nedodáva.

Dovolateľ v konaní na súde prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepreukázal opak. Ďalej uviedol, že rozpočítanie tepla priamym odberateľom správcovi je rozpočítaním tepla konečnému spotrebiteľovi, pretože správca zmluvou o správe prevzal na seba práva a záväzky vlastníkov bytov a nebytových priestorov v rozsahu v zmluve stanovenej, ku ktorým patrí aj uzatváranie zmlúv s priamym odberateľom tepla, za konečných spotrebiteľov.

Dovolací súd názor žalobcu, týkajúci sa správcu ako priameho odberateľa považoval za právne neudržateľný, lebo nebolo preukázané, že žalobca má uzatvorenú zmluvu o dodávke tepla so správcou, správca nerobí rozpočítanie konečným spotrebiteľom a správca nemá zriadenú tepelnú prípojku a odberné tepelné zariadenie. Žalovaný odoberá teplo od dodávateľa tepla, má zriadenú tepelnú prípojku a odberné tepelné zariadenie a rozpočítava teplo konečným spotrebiteľom, a preto žalovaný je konečným odberateľom. Žalobca ako dodávateľ tepla dodával teplo žalovanému ako priamemu odberateľovi tepla, a preto zmluva o dodávke tepla mala byť uzavretá podľa ustanovenia § 32 ods. 2 zákona č. 70/1998 Z.z. v písomnej podobe s obligatónnymi náležitosťami, a to: výkonom, množstvom a tepelným spádom, odberovým diagramom tepla, pri vykurovaní aj vykurovacou krivkou, umiestňovaním určeného meradla a povinnosťou priameho odberateľa umožniť dodávateľovi tepla prístup k nemu a cenu podľa cenových predpisov a spôsob platby za odobrané teplo vrátane preddavkových platieb. Je nesporné, že žalobca so žalovaným takúto zmluvu neuzavrel a ZoTE nevykazuje predpísané náležitosti podľa zákona o energetike. Preto sa dovolací súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že predmetná ZoTE, uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, obchádza účel zákona o energetike, t.j. podmienky podnikania v energetickom odvetví, a preto je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Ďalej uviedol, že žalobca a právny predchodca žalovaného mali vôľu uzavrieť tzv. inominátnu zmluvu s tým, že v ročných zmluvách si zmluvné strany dohodnú konkrétne práva a povinnosti ako aj spôsob odoberania množstva tepla. Dovolací súd dospel k záveru, že zmluva dodatočne neurčila predmet záväzkov žalobcu a žalovaného a z toho dôvodu ju považoval za neuzavretú a to z dôvodu nerešpektovania povinností uzatvárať ročné zmluvy.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd rozhodol vecne správne, keď žalobu zamietol, preto dovolanie žalobcu ako nedôvodné podľa ust. § 243b ods. 1 O.s.p. zamietol.

Po rozhodnutí odvolacieho súdu žalobca podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd), ktorú ústavný súd prijal na ďalšie konanie. Nálezom z 24. apríla 2008, č.k. III.ÚS 311/07-33 ústavný súd rozhodol, že základné právo P.C., a.s., B. vlastníť majetok podľa čl. 20 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na súdnu ochranu a inú ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Obdo 23/06 boli porušené. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Obdo 23/06 zo 17.mája 2007 zrušil a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Ústavný súd vo svojom odôvodnení uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v namietanom rozsudku si uvedomil zodpovednosť za kvalifikáciu sporného zmluvného vzťahu, ale pri odcitovaní relevantných ustanovení zákona o energetike a zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov sa obmedzil len na konštatovanie, že BAT je priamy odberateľ a teda zmluva o dodávke tepla z 10. novembra 1999 mala byť uzavretá podľa § 32 ods. 2 zákona č. 70/1998 Z.z. Ako však dospel k vyslovenému záveru, z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa nedá zistiť. Nie je zrejmé, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Zdôraznil, že nevyhnutným predpokladom právneho záveru, že BAT je priamym odberateľom, je preukázanie, že má zriadenú tepelnú prípojku a odberné zariadenie a odberné miesto nachádzajúce sa na sekundárnej strane sústavy tepelných zariadení a že vykonáva rozpočítanie tepla konečným spotrebiteľom. Hodnotenie tejto základnej otázky vo všetkých troch rozhodnutiach všeobecných súdov je rozdielne. Ide o závažné a odborné hodnotenie z odboru energetiky, ktoré súdy vykonali na základe vlastnej úvahy, bez preukázania svojich tvrdení na odborných základoch z tohto odboru, ktoré pôsobia nejednoznačne. Tvrdenia, z ktorých sú vyvedené právne závery, vzbudzujú pochybnosti a tým aj závery z nich vyvedené nespĺňajú atribúty, ktoré by boli zlučiteľné s kritériami spravodlivého procesu. Ďalej uviedol, že technický a skutkový znak priameho odberateľa u BAT môže byť definovaný len na podklade konkrétnych skutkových zistení a nedá sa odvodiť len z abstraktného výkladu systému právnej normy, ktorá tento pojem používa. Ak teda zistený skutkový stav neodôvodňuje naplnenie znakov priameho odberateľa u BAT, alebo jeho právneho predchodcu v skúmanom čase, nemôže sa stať ani podkladom na hmotnoprávne posúdenie tohto vzťahu v zmysle § 32 zákona č. 70/1998 Z.z., ako to vykonal odvolací a dovolací súd to prebral. Podľa názoru ústavného súdu výklad tejto otázky bol súd povinný zabezpečiť v súlade so zákonom a ústavou. Ústavný súd konštatoval, že odôvodneniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky chýba presvedčivosť vyúsťujúca do jeho nepreskúmateľnosti. Najvyšší súd namiesto toho, aby odôvodnil konkrétne prepojenie pojmových znakov priameho odberateľa a zmluvy podľa § 32 zákona č. 70/1998 Z.z. a ich odzrkadlenie sa v sporovom právnom vzťahu, svoju pozornosť v prevažnej miere venoval právnenému postaveniu správcu pri vyúčtovaní tepla, z ktorého „a contrario“, vyvodil postavenie BAT ako priameho odberateľa. Ak ide o takúto zásadnú otázku, ktorá môže spôsobiť celkovú neplatnosť zmluvy s rozsiahlymi následkami, nemôže byť vyhodnotenie skutkového stavu formalistické, ale s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu musí dať v zásadných otázkach konkrétnu nespochybniteľnú odpoveď.

Ústavný súd potom ako dospel k záveru, že dovolací súd porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a právnu ochranu, rozhodnutie dovolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.) potom, ako mu bola vec vrátená na ďalšie konanie, znovu prejednal dovolanie žalobcu. Pri opätovnom prejednaní veci dovolací súd bol v zmysle ustanovenia § 56 ods.6 zákona o ústavnom súde viazaný právnym názorom ústavného súdu.

Predmetom sporu je zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 284 162 758,80,-- Sk s príslušenstvom. Základom pre posúdenie oprávnenosti žaloby je právne posúdenie zmluvy o dodávke a odbere tepla, uzavretej medzi P.C., a.s. B. a právnym predchodcom žalovaného Z., š.p., B. Dovolateľ nesúhlasí s právnym záverom odvolacieho súdu, že zmluva o dodávke a odbere tepla nebola uzavretá podľa zákona č. 70/1998 Z.z., preto je neplatná.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze vyslovil právny názor, že na uzavretie písomnej zmluvy medzi dodávateľom tepla a priamym odberateľom sa vo vzťahu k priamemu odberateľovi vyžaduje splnenie týchto podmienok: aby mal zriadenú tepelnú prípojku a odberné tepelné zariadenie, odberné miesto nachádzajúce sa na sekundárnej strane sústavy tepelných zariadení za odovzdávajúcou stanicou a aby rozpočítal teplo konečným spotrebiteľom. Splnenie uvedených podmienok je nevyhnutným predpokladom právneho záveru, že žalovaný je priamym odberateľom. Ide o závažné a odborné hodnotenie z odboru energetiky, nedá sa odvodiť len z abstraktného výkladu systému právnej normy, ktorá tento pojem používa. Ústavný súd vytkol všetkým trom súdom, prejednávajúcim predmetnú vec, že zodpovedanie tejto základnej otázky hodnotili rozdielne a len na základe vlastnej úvahy, bez odborného posúdenia, preto závery súdov nespĺňajú atribúty, ktoré by boli zlučiteľné s kritériami spravodlivého procesu.

Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je vecne správne, lebo bez odborného posúdenia, či u žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu v skúmanom čase boli naplnené znaky priameho odberateľa vec rozhodol. Bude preto jeho úlohou v novom konaní až po takomto skutkovom zistení posúdiť predmetný zmluvný vzťah. Dovolací súd preto dovolaniu žalobcu vyhovel a napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods.1 O.s.p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods.1 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. septembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová